

Є. Янина-Ледовська

ПРИНЦИПИ АНАЛІЗУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ В СУЧАСНОМУ ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ

Ye. Yanyna-Ledovska

PRINCIPLES OF ANALYSIS OF A CHOREOGRAPHIC WORK IN CONTEMPORARY CHOREOGRAPHIC ART

Оволодіння професією хореографа у сфері сучасної освіти базується на трьох основних принципах, а саме на набутті трьох навичок: танцювального творення, виконання та аналізу. Ці три принципи стали фундаментальними і потребують поглиблення теоретичної бази для професійного аналізу хореографічного твору.

Теоретичне вивчення танцю досягло значних успіхів від свого зародження до використання сучасних комп'ютерних програм. Концепція танцю не лише як ритмічного руху чи емоційного прояву привела до постійного вдосконалення підходів до його аналізу. У розумінні цих трьох принципів професії хореографа важливо осмислити танець як форму людського існування в часі, просторі, обставинах і правилах.

Метою будь-якого аналізу хореографічного твору є необхідність визначення танцю як суб'єкта ретрансляції певної інформації, ролі танцю в соціокультурних змінах певної країни чи епохи, визнання танцю як художньої закономірності в певний мистецький періоду.

На початку аналізу твору необхідно визначитися з основним підходом до цього процесу. Він може ґрунтуватися на базі раніше згаданої трифазної природи танцю як культурного феномену: аналіз танцю з точки зору його створення (аналіз структури танцю), з точки зору механіки його виконання (аналіз впливу виконавської майстерності та особистості виконавця, часу і простору) та з точки зору його глядацького сприйняття.

На початку аналізу можна надати загальні ознаки танцю, які окреслюються в можливості дефініції ідеї твору, її чіткості та характерних аспектів її розвитку протягом хореографічного твору; визначення стилю хореографічного твору; означення особливостей його формування й канонічності; виявлення логічної структури твору. Використовуючи метод структурного аналізу, критик повинен зрозуміти ідею та форму танцю (їхню взаємодію, взаємозалежність), а також окреслити тип, до якого належить хореографічний твір. Ідея та форма хореографічного твору або образ (емоційний стан) завжди мають місце і стають головною метою автора, яку він/вона переслідує у творчому процесі. Ідея або емоція втілюються у формі, що характеризується набором певних структурних компонентів. Саме форма під час демонстрації хореографічного твору, яка буде оцінена глядачем, ретранслює необхідний зміст.

На наступному етапі необхідно зосередитися на аналізі особливостей форми: дефініювати специфічні особливості структури горизонтальної танцювальної драматургії (осмислення ознак зв'язки, експозиції, розвитку дії, кульмінації та розв'язки танцю, об'єднання цих частин у єдине ціле, тривалість складових), визначити структуру сценарію твору, характеристики художньо-хореографічних образів, взаємодію сценарної, горизонтальної та музичної драматургії. Висновки,

сформульовані на цьому етапі аналізу, слід співвіднести з певними стилями та ідеями танцю, що безпосередньо підкреслює взаємозв'язок цих компонентів. У рамках аналізу форми доречно означити особливості використання автором специфічних прийомів структурування просторової композиції (нарощування, контраст, стоп-кадр, поліфонія тощо): доречність їх використання, взаємодія з музичною драматургією, вплив на розвиток хореографічних образів.

Невід'ємною складовою структурного аналізу танцю є дослідження впливу виконавських особливостей на формування твору. Приділяючи увагу цьому аспекту хореографічного твору, доречно визначити вплив виконавської майстерності на втілення задуму та хореографічних образів, окреслити, як технічні можливості виконавців вплинули на сприйняття танцю глядачами (покращили чи погіршили).

Підсумовуючи варто зазначити, що критерії аналізу хореографічних творів, що розроблялися протягом тривалого часу видатними теоретиками та практиками хореографічного мистецтва, можуть бути опрацьовані за допомогою використання інноваційних технологій. З огляду на розроблені методи аналізу твору, які вже стали фундаментальними, можна навести додаткові аргументи, що ґрунтуються на досвіді математичної, музичної та лінгвістичної методології. Поєднання інноваційних технологій з методиками, які враховують кількісні та якісні показники танцю, дозволяє під час аналізу хореографічного твору вийти на якісно новий, більш науково обґрунтований рівень.

В. Косиченко, К. Крилова

ЕСТЕТИЧНІ ЕМОЦІЇ В ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНІЙ СТРУКТУРІ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

V. Kosychenko, K. Krylova

AESTHETIC EMOTIONS IN THE ARTISTIC AND FIGURATIVE STRUCTURE OF CHOREOGRAPHIC ART

Сучасний розвиток хореографічного мистецтва в напрямі пошуку різних засобів виражальності та змістовних елементів потребує естетичного обґрунтування тих емоцій, які виникають у глядачів під впливом особливостей хореографічного виконання.

Для досягнення виражальних характеристик у хореографічному мистецтві важливо виконати аналіз та розглянути причини й умови, що сприяють створенню і розвитку різних естетичних емоцій. Розуміння сутності прекрасного в хореографічних виставах базується на основі емоційного вираження, яке відбувається під час виконання та сприйняття. Використання виражальних хореографічних засобів сприяє розкриттю естетичних ідей та вираженню естетичних емоцій у різних галузях мистецтва. Таким чином, актуальність і популярність хореографічного мистецтва зумовлені не лише емоційним вираженням образів, а й також його здатністю взаємодіяти з художньо-подібною структурою суміжних видів мистецтва та виконувати певні естетичні функції.

Краса хореографічної вистави або виступу артиста є основою для естетичної оцінки та сприймається лише у свідомості глядача. Тому ця краса також повинна відповідати природі суб'єкта-глядача, який здійснює естетичну оцінку. Питання про умови цієї відповідності, що визначає естетичний смак і інтелект спостерігача, є